

Bruxelles, 27. veljače 2018.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PRAVILA EU-A U PODRUČJU POMORSKOG PROMETA

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. To znači da će se, osim u slučaju da se ratificiranim sporazumom o povlačenju¹ utvrdi drugi datum, cjelokupno primarno i sekundarno pravo Unije prestati primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od 30. ožujka 2019. u 00:00 prema srednjoeuropskom vremenu („datum povlačenja”)². Ujedinjena Kraljevina će tada postati „treća zemlja”³.

Priprema za povlačenje nije samo pitanje EU-a i nacionalnih tijela nego i privatnih subjekata.

S obzirom na izraženu neizvjesnost, a posebno kad je riječ o sadržaju mogućeg sporazuma o povlačenju, nužno je svim operatorima ukazati na pravne posljedice koje proizlaze iz trenutačno primjenjivih propisa prava Unije u području pomorskog prometa, a koje treba uzeti u obzir nakon što Ujedinjena Kraljevina postane treća zemlja.

Podložno prijelaznom aranžmanu koji može biti uključen u mogući sporazum o povlačenju, pravila EU-a u području pomorskog prometa od datuma povlačenja više se ne primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu. U nastavku su navedene posljedice koje će to imati u pogledu različitih područja pomorskog prometa⁴:

¹ U tijeku su pregovori s Ujedinjenom Kraljevinom radi postizanja sporazuma o povlačenju.

² Nadalje, u skladu s člankom 50. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji Europsko vijeće u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom može jednoglasno odlučiti da se Ugovori prestaju primjenjivati od kasnijeg datuma.

³ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

⁴ Ova se obavijest ne odnosi na pomorsku opremu (na koju se odnosi *Obavijest sudionicima – Povlačenje Ujedinjene Kraljevine i pravila EU-a o industrijskim proizvodima*, https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods_en) ni na kvalifikacije pomoraca (na koje se odnosi *Obavijest sudionicima – Povlačenje Ujedinjene Kraljevine i pravila EU-a o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca i o uzajamnom priznavanju svjedodžbi pomoraca*, https://ec.europa.eu/transport/transport-modes/news/2017-12-11-brexit-notice-stakeholders_en).

1. PRISTUP TRŽIŠTU

- **Brodarske usluge unutar Unije i promet trećih zemalja:** Uredbom (EEZ) br. 4055/86⁵ propisuje se sloboda pružanja usluga pomorskog prometa među državama članicama te između država članica i trećih zemalja:
 - u pogledu „državljana država članica koji imaju poslovni nastan u državi članici koja nije država članica osobe kojoj su usluge namijenjene”⁶, i
 - njezine se odredbe primjenjuju i na „državljane država članica koji imaju poslovni nastan izvan EU-a” ili na „brodare sa sjedištem izvan EU-a, a koje nadziru državljani država članica, ako su njihovi brodovi registrirani u toj državi članici u skladu s njenim zakonodavstvom.”⁷

Osobe ili trgovačka društva koja na datum povlačenja ne ispunjavaju te kriterije više neće imati koristi od ove Uredbe, posebno u smislu nediskriminirajućeg postupanja u pogledu međunarodnih prometnih veza u pomorskom prometu.

- **Kabotaža:** u skladu s člankom 1. stavkom 1. Uredbe (EEZ) br. 3577/92⁸ pružanje usluga pomorskog prometa unutar država članica EU-a (pomorska kabotaža) ograničeno je na **brodare Zajednice** (kako su definirani u članku 2. stavku 2. te uredbe). Od datuma povlačenja više neće biti moguće pružati usluge pomorskog prometa u skladu s tom uredbom ako uvjeti za priznavanje broдача Zajednice više nisu ispunjeni, osim ako se nacionalnim zakonodavstvom⁹ dopušta pristup kabotaži plovilima koja plovo pod zastavom treće zemlje.

2. POMORSKA SIGURNOST

- **Priznavanje organizacija:** povlačenje Ujedinjene Kraljevine ne utječe na priznavanja Komisije u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 391/2009¹⁰ organizacija iz članka 2. točke (c) te uredbe. Međutim, u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 391/2009 Komisija redovito ocjenjuje (najmanje svake dvije godine) priznate organizacije zajedno s državom članicom koja je prvotno podnijela zahtjev za priznanje za predmetnu organizaciju. To se odnosi i na organizacije koje je prvotno priznala relevantna država članica i koje sada uživaju priznanje na temelju članka 15. Uredbe (EZ) br. 391/2009. Od datuma povlačenja, Ujedinjena Kraljevina više neće moći sudjelovati u ocjenama koje se

⁵ Uredba Vijeća (EEZ) br. 4055/86 od 22. prosinca 1986. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu između država članica te između država članica i trećih zemalja, SL L 378, 31.12.1986., str. 1.

⁶ Članak 1. stavak 1. Uredbe (EEZ) br. 4055/86.

⁷ Članak 1. stavak 2. Uredbe (EEZ) br. 4055/86.

⁸ Uredba (EEZ) br. 3577/92, od 7. prosinca 1992. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu unutar država članica (pomorska kabotaža) (SL L 364, 12.12.1992., str. 7.).

⁹ Npr. zakonodavstvo Danske, Irske, Belgije i Nizozemske.

¹⁰ Uredba (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova (SL L 131, 28.5.2009., str. 11.).

provode u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 391/2009 organizacija koje je prvotno priznala. S obzirom na taj postupovni zahtjev Komisija razmatra nužne i odgovarajuće korake kako bi omogućila ocjenjivanje u skladu s uvjetima Uredbe.

- **Nadzor države luke:** Direktivom 2009/16/EZ¹¹ uspostavlja se sustav nadzora države luke u EU-u. Direktivom se od država članica zahtijeva da inspektori nadzora države luke obavljaju preglede na stranim brodovima u lukama u svrhu provjere je li stanje broda i njegove opreme u skladu sa zahtjevima međunarodnih konvencija te je li posada plovila i upravljanje njime u skladu s primjenjivim međunarodnim pravom. Direktivom 2009/16/EZ zahtijeva se i provjera usklađenosti s nizom drugih zahtjeva na temelju prava EU-a¹², uključujući potvrde o osiguranju u skladu s Direktivom 2009/20/EZ¹³. Dok će države članice EU-27 i dalje provjeravati brodove Ujedinjene Kraljevine koji pristaju u lukama EU-a, od datuma povlačenja sustav inspekcijskih pregleda nadzora države luke utvrđen u Direktivi 2009/16/EZ više se ne primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini¹⁴. Odnosi između Ujedinjene Kraljevine i EU-a u pogledu nadzora države luke bit će uređeni Pariškim memorandumom o suglasnosti o nadzoru države luke¹⁵.
- **Plovidba putničkih brodova:** u skladu s člancima 4., 5. i 6. Direktive Vijeća 1999/35/EZ¹⁶ države domaćini, kako su definirane u toj Direktivi, moraju provoditi obvezne inspekcijske preglede u svrhu osiguravanja sigurnog obavljanja linijske plovidbe ro-ro putničkih brodova i brzih putničkih plovila u luke EU-a ili iz njih. Iako će ti brodovi i dalje biti podložni takvim inspekcijskim pregledima u državama članicama EU-27 u koje ili iz kojih plove, od datuma povlačenja Ujedinjena Kraljevina više neće morati provoditi takve inspekcijske preglede u skladu s Direktivom 1999/35/EZ.

¹¹ Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke, SL L 131, 28.5.2009., str. 57.

¹² Članak 13. Direktive 2009/16/EZ i Prilog IV. toj direktivi.

¹³ Točka 41. Priloga IV. Direktivi 2009/16/EZ i članak 4. stavak 1. Direktive 2009/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o osiguranju brodovlasnika za pomorske tražbine, (SL L 131, 28.5.2009., str. 128.).

¹⁴ Treba napomenuti da, od datuma povlačenja, brodovi koji plove pod zastavom Ujedinjene Kraljevine više neće morati nositi popis opasnih materijala koji je u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe 1257/2013 o recikliranju brodova. Međutim, ta se obveza ponovno primjenjuje na brodove koji plove pod zastavom treće zemlje od 31. prosinca 2020. (članak 12. i članak 32. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 1257/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o recikliranju brodova, SL L 330, 10.12.2013., str. 1.). Svjedodžba se provjerava u skladu s točkom 49. Priloga IV. Direktivi 2009/16/EZ.

¹⁵ Sve države članice EU-a s morskim lukama, uključujući Ujedinjenu Kraljevinu, stranke su Pariškog memoranduma o suglasnosti.

¹⁶ Direktiva Vijeća 1999/35/EZ od 29. travnja 1999. o sustavu obveznih pregleda radi sigurnog obavljanja linijske plovidbe ro-ro putničkih brodova i brzih putničkih plovila (SL L 138, 1.6.1999., str. 1.). Treba napomenuti da se ova Direktiva stavlja izvan snage i zamjenjuje Direktivom (EU) 2017/2110 koja je stupila na snagu 20. prosinca 2017. i koja mora biti prenesena do 21. prosinca 2019. (nakon datuma povlačenja).

- **Sigurnost ribarskih brodova:** u skladu s člankom 3. stavkom 5. Direktive 97/70/EZ¹⁷ države članice zabranjuju ribarskim brodovima koji plove pod zastavom treće zemlje da plove u njihovim unutarnjim vodama ili teritorijalnom moru ili da iskrcavaju ulov u njihovim lukama ako nemaju potvrdu uprave države zastave da udovoljavaju zahtjevima iz članka 3. stavaka od 1. do 4. i članka 5. Direktive 97/70/EZ, odnosno tehničkim odredbama te direktive.

Osim toga, u skladu s člankom 7. stavkom 3. Direktive 97/70/EZ, ribarski brodovi koji plove pod zastavom treće zemlje podložni su nadzoru države članice kada se nalaze u njezinim lukama, kako bi se provjerila njihova usklađenost s Torremolinos protokolom¹⁸ kada stupi na snagu.

Službe Komisije spremne su pružiti dodatna pojašnjenja zainteresiranim dionicima. Na internetskim stranicama Komisije o pomorskom prometu (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime_en) dostupne su opće informacije. Te će se stranice prema potrebi ažurirati. Dodatne informacije o drugim pitanjima povezanima sa sigurnošću pomorskog prometa dostupne su na internetskoj stranici Europske agencije za pomorsku sigurnost na sljedećoj poveznici: <https://www.emsa.europa.eu/>.

Europska komisija
Glavna uprava za mobilnost i promet

¹⁷ Direktiva Vijeća 97/70/EZ od 11. prosinca 1997. o uspostavi usklađenog sigurnosnog sustava za ribarske brodove duljine 24 metra i više (SL L 34, 9.2.1998., str. 1.).

¹⁸ Brojne odredbe Torremolinos protokola ažurirane su i izmijenjene Sporazumom iz Cape Towna iz 2012. o provedbi odredaba Protokola iz 1993. u vezi s Torremolinos međunarodnom konvencijom o sigurnosti ribarskih brodova.